

Vasemman kammion takotsubo tappaa harvoin mutta uusiutuu joskus

Viitensentoista vuotta sitten japanilaiset kuvasivat uuden sydäntaudin. Naisille sattunut järkytys aiheutti pahoja oireita ja sai aikaan vasempaan kammioon pian parantuvan laajan hypokinesian ilman sepelvaltimovikaa. Kammio muistutti ruukkumais-ta mustekalan pyydystä takotsuboa, josta sairaus sai nimensä. Vaurion patogeneesiä ei tunneta, mutta potilaiden sympaattisen hermoston reaktiot ovat tavallista voimakkaampia.

Yhdysvaltalaiset lääkärit ovat nyt kuvanneet laajan vuosina 2001–2008 keräämänsä 136 potilaan aineiston (Sharkey SW ym. *J Am Coll Cardiol* 2010;55:333). Nuorin potilaista oli 32- ja vanhin 94-vuotias. Naisia joukossa oli 96 %. Vain 11 %:lla ei ollut tiedossaan mitään

voimakasta henkistä tai ruumiillista stressiä. Muilla ne jakautuivat melkein tasan.

Beetasalpaaja ei estänyt oireyhtymää, sillä 18 potilaista käytti sitä oireiden alkaessa. Vasemman kammion supistumattomuus havaittiin laajalti kärjessä ja keskiosassa 76 %:lla, keskiosassa 17 %:lla ja pienellä kärkialueella 7 %:lla. Vasemman kammion keskimääräinen ejektiofraktio oli 32 % (viitealue yli 50 %).

Kolme potilasta menehtyi sairaalassa ja viidellä oli kammion seinämän myötäinen hyytymä. Viiden potilaan kammiot parantuivat jo osastolla merkittävästi, mutta jälkitarkastusta ei tehty. Kaikilla muilla kammion toiminta palautui normaaliksi useimmiten päivissä tai viikoissa, mutta

neljäosalla vasta 2–12 kuukaudessa. Seitsemän potilasta sai uuden kohtauksen 3 viikkoa – 53 kuukautta ensimmäisen jälkeen ja yhdellä vaiva uusiutui kolmasti. Taudin diagnoosi yleisty seuranta-aikana jatkuvasti.

Takotsubo-oireyhtymä on draamaattinen sairaus, jossa vasemman kammion kuvantamisessa havaittava löydös on ensimmäistä kertaa nähtynä mieleen painuva. Tauti parantuu kuitenkin yleensä pian. Sen ennuste on tavallisesti hyvä, ja vika uusiutuu aika harvoin. Uskoakseni tämäkin stressistä laukeava uusi sydänsairaus kuvastaa sitä, kuinka huonosti me nykyiset ihmispoloiset täällä pallolamme viihdyimme. ■ JP